

Filip Vavřínek: *Portugalistika na FF UK: vznik a dějiny oboru*

Posudek vedoucí bakalářské práce

Téma bakalářské práce Filipa Vavřínka se zrodilo z naléhavé momentální potřeby, když se v rámci 1. kolokvia Společnosti českých Portugalistů ukázalo, že minulost Portugalistiky není zdaleka tak zřejmá, jak jsme se domnívali. Filip Vavřínek se tohoto námětu chopil zprvu s jistým zdráháním, nakonec však téma přijal za své a bakalářské práci věnoval nadstandardní úsilí. Výsledkem je materiálově bohatá práce, která zachycuje paměť oboru v okamžiku, kdy se jedna významná generace, spojená s počátky oboru, stahuje z aktivního působení a vzniká tak riziko nenapravitelných informačních ztrát.

Prvním významným přínosem Vavřínkovy práce je objevení zakladatelské postavy Jaroslava Cechla, kterou sice neznáme v úplnosti, ale vyvstává před námi alespoň v konturách. „Krátké“ dějiny pražské Portugalistiky se tak protahují o jednu generaci, a připočteme-li další postavy kroužící kolem osobnosti tohoto nadšence a průkopníka, vznik Portugalistiky jako samostatného oboru v šedesátých letech 20. století již nevypadá jako *creatio ex nihilo*, ale jako sedimentování počínající tradice tvořené řadou zajímavých jednotlivců, kteří obvykle během různých životních peripetií přišli do styku s Portugalisky mluvícím světem a zůstali mu tak či onak věrni.

Vzhledem k neúplnosti informací obsažených v univerzitním archivu musel Vavřínek najít způsob, jak prázdná místa na Portugalistické mapě zaplnit. Velmi vhodně si vzal na pomoc orální historii a pokusil se konfrontací výpovědí studentů a absolventů oboru dospět k pravděpodobnému vývojovému nárysu. Stykem s řadou Portugalistů se dobral i řady faktických údajů obsažených v jejich indexech, které jsou obvykle spolehlivějšími zdroji informací než mnohdy nerealizovaný program tzv. Karolinek.

Oceňuji, že Vavřínek nezůstal u pozitivistického shromažďování dat, ale píše své dějiny se zřetelem ke smyslu dění a příležitostně se odvažuje vlastního hodnocení mnohdy složitých fenoménů. Výsledkem je pohled, který bych si troufla označit za vyvážený.

Ve formulačně a jazykově nadprůměrné práci pro mne zůstávají některé nejasnosti. Jednou z nich je volba Portugalistiky jako studijního oboru – na s. 20 vedle sebe stojí povinná kombinace dvou filologických oborů, z nichž Portugalistika je jakýmsi nechtěným přívazkem, dále se ale mluví o pragmatické volbě Portugalistiky pro nízké nároky při přijímacích zkouškách. Pokud se jedná o roky, kdy byla Portugalistika jednou z variant druhého oboru k jinému jazyku, asi by bývalo bylo užitečné zmínit, v kterých letech se tato možnost nabízela, neboť od této „liberálnosti“ se později ustoupilo a kombinace byly fixní.

Celkově hodnotím Vavřínkovu bakalářskou práci jako velmi zdařilou a doporučuji hodnocení výborně.

V Praze dne 25. ledna 2016

Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.